

18.018359 18.018359

RAADSADVIES

Zaakdossier: D00109200

--

2018/13185	
Auteur	: A.A.M. Cornelissen
Afdeling	: Publiekszaken
E-mail	: Arie.Cornelissen@uden.nl
Port.	: H. Hellegers

Effect op de begroting

☒ Ja ☐ Nee

Onderwerp

Beleidskader 2019 Veiligheidsregio Brabant-Noord (VR)

Advies

1. Kennis te nemen van het beleidskader (concept) Veiligheidsregio Brabant-Noord 2019 en een positieve zienswijze in te dienen
2. Financiële gevolgen voortvloeiend uit dit beleidskader te verwerken in de meerjarenbegroting als autonome ontwikkeling

Inleiding

Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio stelt de deelnemende gemeenten in de gelegenheid om over het beleidskader voor 2019 hun zienswijze kenbaar te maken. De aanbieding van dit document geschiedt in een vroegtijdig stadium om de deelnemende gemeenten voor de begroting 2019 in de gelegenheid te stellen om invloed uit te oefenen op het beleid en de (inwoner)bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling. De gemeenten worden nu verzocht om uiterlijk 11 april 2018 hun zienswijze te geven op het concept-beleidskader 2019, zodat het Algemeen Bestuur op 12 april 2018 de kaders voor de begroting 2019 kan vaststellen.

Per saldo stijgen de totale kosten van de VR door inflatiecorrectie en beleidsmatige ontwikkelingen met € 2.705.000. Dit komt neer op € 4,15 per inwoner. Voor onze gemeente betekent dit een stijging van € 171.000,--

Deze procedure is gebaseerd op gemaakte afspraken over verbetering van de beheersbaarheid van gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 4 van de Financiële verordening Veiligheidsregio Brabant-Noord 2014.

De Concept-beleidskaders zijn opgesteld voor de afzonderlijke organisatieonderdelen, te weten de Brandweer Brabant-Noord (BBN), de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR), de Meldkamer Oost-Brabant (MKOB) en Bevolkingszorg.

Beoogd effect

Het stellen van uitgangspunten die worden gehanteerd bij het opstellen van de programmabegroting 2019 van de Veiligheidsregio en de verwerking van de financiële gevolgen in de meerjarenbegroting van de gemeente Uden.

Argumenten

1.1 *De versterking van de brandweerorganisatie past in het coalitieprogramma*

In het coalitieprogramma van de gemeente Uden (2014–2018) is vermeld dat politie, ambulance en brandweer deel uit maken van ons veiligheidssysteem en dat het verbeteren van veiligheid ook gerealiseerd moet worden door 'sterk in te zetten op veiligheid in de regio'.

1.2 *Er is een aantal beleidsontwikkelingen bij de VR waar rekening mee moet worden gehouden*

–Brandweer Brabant-Noord (BBN)

Met name door veranderingen in de omgeving, met toenemende eisen aan de brandweerorganisatie en onder invloed van de eerder doorgevoerde bezuinigingen, bevindt de BBN zich op dun ijs. Zowel de toereikendheid van de uitvoeringscapaciteit als de toekomstbestendigheid van de organisatie is onvoldoende. Dit bleek ook uit een recent uitgevoerde visitatie. Een aantal acute knelpunten dient te worden opgepakt en de organisatie moet weer op een professioneel niveau komen. Hiervoor vraagt de BBN extra middelen, te weten structureel € 2.629.000 (€ 4,06 per inwoner).

–Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR)

Actuele ontwikkelingen, opgaven en/of crises binnen het (net)werk van de GHOR laten zich niet allemaal vangen in de al bekende rampenplannen. Deze opgaven vragen om een bredere benadering door de GHOR. Organiseren mét partners is het devies. Ondanks de hogere kosten van verstevigen van de GHOR op dit vlak kunnen de totale kosten toch structureel met € 86.000 worden verlaagd. Conform de verdeelsleutel wordt de bijdrage van de Veiligheidsregio en van de GGD respectievelijk € 81.000 en € 5.000 vanaf 2019 lager. Dit vanwege:

- Verlaging van de huisvestingskosten (gewijzigde huur);
- Verlaging van de bedrijfskosten (gewijzigde bedrijfsvoering) en
- Verlaging interne doorbelasting.

–Meldkamer Oost-Brabant (MKOB)

Binnen de landelijke Bestuurlijke Regiegroep LMO (Landelijke Meldkamer Organisatie) is nog geen overeenstemming bereikt over de reikwijdte van de Multi-intake van meldingen. De besturen van de veiligheidsregio's beraden zich over de vraag of in de gegeven omstandigheden de nu in de Wet veiligheidsregio's aan de veiligheidsregio's opgedragen zorg voor het instellen en in stand houden van de meldkamer voor de vorming van de LMO wel aan de politie moet worden overdragen. In de loop van 2019 wordt duidelijkheid verwacht over te nemen bestuurlijke stellingname en de volgende stappen in het traject tot vorming van de LMO.

Vooruitlopend op een landelijke meldkamer organisatie vindt in het tweede kwartaal van 2018 de samenvoeging plaats van de meldkamers Brabant-Noord en Brabant-Zuidoost. Conform het in 2017 vastgestelde samenvoegingsplan Meldkamer Oost Brabant (MKOB) gaan de Meldkamers Brabant-Noord en Brabant-Zuidoost in het tweede kwartaal van 2018 in de verbouwde locatie aan de Gruttostraat in 's-Hertogenbosch samenwerken in één organisatie. Met de deelname van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost aan de meldkamer is ook de verdeling van de exploitatiekosten gewijzigd. Het samenvoegingsplan heeft een positief effect op de gemeentelijke bijdragen. De gemeenten in Brabant-Noord gaan in 2019 € 480.000 (€ 0,737 per inwoner) minder bijdragen aan MKOB. Een deel van deze middelen (€ 152.000) wordt verschoven naar BBN, omdat het samenvoegingsplan ook financiële

gevolgen heeft voor de brandweer. Het voordeel van € 328.000 (€ 480.000 minus € 152.000) kan vanwege onzekerheid op landelijk niveau vooralsnog niet structureel worden ingeboekt. Op dit moment bestaat nog geen duidelijkheid wanneer de Meldkamer Oost-Brabant op de landelijke ICT (en in het bijzonder op het nieuwe communicatiesysteem IVC2000) wordt aangesloten. De landelijke oplevering van IVC2000 heeft vertraging opgelopen en wordt mogelijk zelfs pas in 2019 gerealiseerd. Door de projectorganisatie Meldkamer Oost-Brabant wordt in samenspraak met het landelijk Meldkamerdienstencentrum van de politie onderzocht welke eventuele overbruggingsvoorzieningen getroffen kunnen worden voor ingebruikname van de Meldkamer Oost-Brabant zonder IVC2000. Tevens wordt nog onderzocht wat de extra kosten hiervoor zijn en wie deze moet dragen.

1.3 De noodzaak om te komen tot versterking van de brandweerorganisatie is niet nieuw.

Medio 2016 heeft de regionaal commandant al aangegeven dat hij zich zorgen maakt over de uitvoeringscapaciteit en de toekomstbestendigheid van zijn organisatie. Dit heeft hij herhaald op de bestuursconferentie in juli 2017 die in het teken stond van de organisatie van de VR, waarbij ingezoomd is op knelpunten bij de brandweer. Bij de behandeling van het beleidskader van de VR 2018, in de raadsvergadering van 30 maart 2017, is aan de orde geweest dat in de toekomst mogelijk een extra beroep op gemeentelijke middelen door de VR gedaan moet worden.

1.4 De VR heeft tot nu toe voor relatief weinig geld veel taken uitgevoerd.

Gemeenten in Brabant-Noord betalen met afstand het minste aan brandweezorg ten opzichte van gemeenten in andere regio's. Dit blijkt uit een analyse, opgesteld door de VR aan de hand van kosten die gemeenten in hun begrotingen hebben staan voor brandweezorg (inclusief afdracht aan VR). Qua risico- en omgevingsfactoren die bepalend zijn voor de bijdrage uit het Gemeentefonds voor brandweezorg, blijkt dat de VR Brabant-Noord gemiddeld scoort. Tot nu toe hebben de gemeenten dus relatief veel brandweezorg gekregen voor weinig geld. Echter de verhouding tussen inkomsten en uitgaven is nergens zo scheef als in Brabant-Noord.

1.5 De rek is uit de financiële mogelijkheden van de VR.

1.5.1 Eigen middelen van de VR zijn niet meer toereikend voor structurele borging van kwaliteit.

Vooraf door veranderingen in de omgeving met toenemende eisen aan de brandweerorganisatie en onder invloed van de eerder doorgevoerde bezuinigingen bevindt de BBN zich op dun ijs. In 2017 en 2018 werden en worden de noodzakelijke versterkingen bekostigd uit de inzet van reserves van de VR en zijn enkele urgente knelpunten gerepareerd. Bovendien is toen aangekondigd om voor te gaan stellen om met ingang van 2019 de gemeentelijke bijdrage aan de VR te verhogen. De VR heeft geen geld om de aanpak van structurele knelpunten ook in 2019 a-structureel te bekostigen.

1.5.2 Inkomsten zijn vervallen

BBN kreeg in het verleden voor een aantal taken gelden van derden, bijvoorbeeld subsidie vanuit het Rijk voor omgevingsveiligheid en abonnementsinkomsten voor aansluitingen op het openbaar meldsysteem (automatische brandalarmen). Per 2019 komen deze inkomsten te vervallen.

1.5.3 Verwachte kostendalingen niet gerealiseerd.

Ook zijn bepaalde kosten niet gedaald, terwijl dat eerder wel de verwachting was. Zo blijven door (landelijk) uitstel van de vorming van één landelijke meldkamerorganisatie, meer centralisten in dienst van BBN en is het aantal benodigde centralisten ná samenvoeging met Brabant Zuid-Oost (tweede kwartaal 2018) ook structureel hoger dan eerder verwacht. Om de versterkingen structureel te borgen is een hogere gemeentelijke bijdrage vanaf 2019 noodzakelijk. Meevaller is dat de samenvoeging een (vooralsnog incidenteel) positief effect op de gemeentelijke bijdragen voor 2019 heeft.

1.6 De capaciteit, kwaliteit en toekomstbestendigheid zijn onvoldoende.

De volgende voorbeelden kunnen worden genoemd. Het gaat om structurele knelpunten waarvan het bestuur van de VR vindt dat de aanpak ervan niet uitgesteld kan worden tot 2020.

- BBN dreigt haar opleidingsbevoegdheden te verliezen omdat de eigen opleidingen niet meer voldoen aan de gestelde administratieve voorschriften;
- de wettelijk benodigde toezichtscapaciteit voor gevaarlijke bedrijven (Brzo) wordt kwantitatief en kwalitatief niet meer behaald;
- Er is te weinig tijd om vrijwilligers te betrekken bij de hele brandweerorganisatie, waardoor vervreemding en onverschilligheid ontstaat bij een belangrijke kurk waar de brandweer op drijft;
- De focus moet noodgedwongen teveel op de dagelijkse werkzaamheden liggen, waardoor er geen ruimte is om belangrijke nieuwe ontwikkelingen op te vangen. Er zijn bijvoorbeeld geen manuren om de nieuwste inzichten ten aanzien van het veilig werken van de brandweermensen met giftige stoffen goed te regelen.

Kanttekeningen

1.1. De versteviging van de brandweerorganisatie is nog niet klaar.

De VR als overkoepelende veiligheidsorganisatie staat aan de vooravond van het opstellen van een nieuw beleidsplan (2020–2023). Dit is een natuurlijk moment om te beschouwen of de huidige organisatie nog sterk genoeg is voor de maatschappelijke veiligheidsvraagstukken van vandaag de dag. In april 2018 wordt om die reden een bestuursconferentie gehouden. Over de richtinggevende keuzes die daarna worden gemaakt, kunnen de raden een zienswijze indienen. Bovendien kunnen de raden dan gemeentelijke doelstellingen voor het regionaal beleidsplan inbrengen. Afhankelijk van de ambities wordt voor 2020 en verdere jaren waarschijnlijk een nieuw substantieel beroep op financiële middelen aan de gemeenten gedaan.

Financiën

2.1 De financiële gevolgen moeten verwerkt worden in de meerjarenbegroting.

- 2018 De kosten verbonden aan de acute knelpunten zijn in 2018 gedekt uit de reserves van BBN.
- >2019 De dekking van de structurele kosten die verbonden zijn aan het beleidskader VR 2019 worden meegenomen in het bestedings- en dekkingsplan van de begrotingsnotitie 2019 van de gemeente Uden en worden zo verwerkt in de meerjarenbegroting.
- >2020 Afhankelijk van nog te maken keuzes is een substantieel beroep op gemeentelijke middelen waarschijnlijk.

Op basis van de nieuwe verdeelsleutel ziet de totale bijdrage 2019 van alle 17 gemeenten aan de Veiligheidsregio er als volgt uit:

Bijdrage 2018	31.132.000
Inflatiecorrectie 2019 (ca. 1,5%)	470.000
Mutaties nieuwe ontwikkelingen:	
- Versteviging organisatie BBN	2.629.000
- Lagere huisvestings- en bedrijfskosten GHOR	-/- 81.000
- Minder bijdragen i.v.m. samenvoeging Meldkamers	-/-480.000 (incidenteel voor 2019)
- Kostenverschuiving naar BBN als gevolg van Samenvoeging Meldkamers	152.000
Overig/afrondering	<u>15.000</u>
Bijdrage 2019	33.837.000

Per saldo stijgen de kosten van de Veiligheidsregio door inflatiecorrectie en beleidsmatige ontwikkelingen met € 2.705.000,-. Dit komt neer op een bedrag van € 4,15 per inwoner. Bij argument 1.2 zijn deze beleidsmatige ontwikkelingen inhoudelijk toegelicht en onderbouwd.

Zoals aangegeven wordt in april 2018 een bestuursconferentie gehouden, waarna in de loop van dit jaar de versteviging van de brandweerorganisatie verder vormgegeven zal worden. Een aanvullend beroep op gemeentelijke middelen wordt dan opnieuw gevraagd.

Inflatie

Als inflatiecorrectie voor 2019 is bij de VR vooralsnog rekening gehouden met een gewogen loon- en prijsindex van gemiddeld ca. 1,5% (GHOR 2,35% en BBN, MKOB en Bevolkingszorg 1,50%).

De definitieve inflatiepercentages worden, als de cijfers van het Centraal Plan Bureau bekend zijn, later verwerkt in de programmabegroting 2019.

De begroting van de gemeente Uden is gebaseerd op prijscompensatie Bruto Binnenlands Product, die in de meicirculaire bekend wordt gemaakt.

Conclusie

De gewenste verhoging van de gemeentelijke bijdrage is verantwoord én noodzakelijk, om de in het beleidskader vermelde knelpunten op te lossen en om te kunnen anticiperen op de geschetste beleidsontwikkelingen. Om die reden wordt geadviseerd om een positieve zienswijze af te geven.

Communicatie

De heer P. de Vet (Sectorhoofd Crisisbeheersing en rampenbestrijding/MT-lid van de Veiligheidsregio) licht op 1 maart het beleidskader 2019 en de toekomstige ontwikkelingen toe in de Commissie Samenleving & Bestuur.

Vervolg

1. April 2018: bestuursconferentie voor de gemeenten in de veiligheidsregio.
2. Daarna een nieuw zienswijzeverzoek aan de gemeenten voor de jaren vanaf 2020.
3. In de tweede helft van 2018 ontvangen de raden meer informatie over de consultatieronde van de gemeenteraden en besluitvormingstraject over het regionaal beleidsplan 2020-2023
4. Naar verwachting worden concrete voorstellen in het Algemeen Bestuur van de VR besproken in november 2018.

Bijlagen

1. Beleidskader 2019 (18.018292)
2. Raadsinformatiebrief dd. 24 januari 2018 (18.018294)

Uden, 20 februari 2018

Burgemeester en wethouders van Uden

de waarnemend secretaris de burgemeester

C.F.A.W.M. van Heesch MSc drs. H.A.G. Hellegers

